

Битеф театар

Bitef theatre

Federiko Garsija Lorka

DOM BERNARDE ALBE

reditelj i koreograf:

Dejan Pajović

Arsenije Jovanović

BELEŠKA POVODOM DRUGE PREMIJERE
BITEF TEATRA U PRVOJ GODINI POSTOJANJA

Eto, na samom početku - BITEF teatar - pozorište koje tek puni godinu dana, ali čije ime, deo imena, nosi jednu reč sa tragovima patine - BITEF - usudilo se da iz nedodirljivog trezora reči, s police velikog Španca, preuzme jedino priču, i prenese je u svetilište pokreta, pa da tu, skoro nemo, uz pregršt retkih replika, na svoj jezik prevede dramu o vreloj usamljenosti žene. Nije to pokušaj skromne, marljive družine, na čelu s Dejanom Pajevićem, da se učini nekakav primerodavni istorijski pomak, da se pozorište reči vrati svom nemom prapočetku bez reči, pravremenu kada je čovek, verujemo, jedino pokretom i tajanstvenim znacima mogao da iskaže neke svoje tek slućene potrebe i užase kojima nikakva stvarnost nije mogla da pruži utehu. Tako velike zahvate ne prave pojedinci, niti pojedinačna pozorišta, možda, s vremena na vreme, to pode za rukom nekom velikanu. Znamo da je to posao istorije, njenog finog, dugotrajnog brušenja, strpljivog oblikovanja ljudskog duba i njegovih trajnih tvorevina. Nastojanja da se naglim zaokretima, nasilničkim presvlačenjima - svet, ili umetnost - preko noći vidno izmeni, u većoj ili manjoj meri znak je dnevnih potreba, mimikrije, nestrpljenja, nemoći. Ovaj pokušaj prevoda pesnikovih reči u nemi govor tela deo je nastojanja BITEF teatra, pozorišta u nastajanju, da napravi oprezan korak ka nečemu što bi možda moglo da bude jedan od vidova njegove istraživačke budućnosti. U potrazi za

novim znacima, družina ovog "pozorišta pokreta", napuštajući jedan jezik, jezik ustaljen i jasan, odlučila se da posegne za drugim. Našla se, tako, pred jednom novom azbukom, azbukom ne sasvim nepoznatom, ali ni odveć ustaljenom.

Oni koji se bave naukom pozorišta, oni koji pozorište posmatraju spolja, ili bar na hladnokrvniji način, možda znaju više o tome zašto su govor i pokret, naročito u ovom našem takozvanom zapadnoevropskom delu sveta, tražili sopstvene puteve; kako su nastala dva toka, otkuda tolika potreba za razdvajanjem. Mi koji smo delić pozorišta samog, koji smo unutra, kojima je ponekad teško da ga vidimo poizdalje, evo, u nedoumici smo kako da odgonetnemo tu potrebu da se govor i pokret razdruže, da od jedne jedinstvene i nerazdvojne tvorevine postanu dve. U dugoj, i srećom! tajanstvenoj istoriji pozorišta - jer se na snagama takvih tajni održava predanje - govor kao da je htio da krene jednim a sve bezglasno drugim putem. I tako je reč dobila vladalački značaj. Da li su, možda, nekakvi uprošćeniji razlozi, nekakve potrebe izvan umetnosti same, dale prednost pozorištu reči? Ili se bezglasan govor ljudskog tela, pronikнуvši u nekakvu tajnu azbuku višeg reda, sam izdvojio da svoju bezglasnu igru nastavi u tišini, a reč ostala sama, uz trapav pokret iz svakodnevice? Pobunjeno telo, sjedinjeno s muzikom, posvetilo se teže odgonetljivom, višeznačnom kretanju. Da, muzika, ta božanska pobuna protiv preterane, uprošćene govorljivosti. Muzika i nemo kazivanje ljudskog tela, ono što nazivamo igrom, sačinili su tajanstveno skrovište iz kog se napajamo najstarijim, prapočetnim porukama i iskustvima.

Federiko Garsija Lorka:

DOM BERNARDE ALBE

reditelj i koreograf ..... Dejan Pajović
scenograf i kostimograf ..... Angelina Atlagić
autori muzike ..... Nataša Bogojević
Arsenije Jovanović
organizator ..... Aleksandar Lalicki

Bernarda ..... Andelija Todorović
Poncija ..... Vesna Stanojević
Angustija ..... Tatjana Pajović
Martirio ..... Tatjana Popović
Magdalena ..... Svetlana Marković
Adela ..... Danica Arapović
Pepe Romano ..... Nenad Čolić

---

majstor svetla ..... Petar Stojković
Tomislav Stanojković
majstor tona ..... Petar Marić
Duro Sanader
inspicijent ..... Vanja Dacević

Premijera: 9. januara 1990, na sceni BITEF TEATRA.

Naslovi kompozicija i njihovi autori (po redosledu kakav je u predstavi):

"Ostrvo umirućih magaraca" - Arsenije Jovanović

"Dahovi" - Arsenije Jovanović

"Grassy Ground Circle of Hummocks" - Nataša Bogojević

"Faunofonija" - Arsenije Jovanović

"Full Moon Circle of Ground" - Nataša Bogojević

"Circle" - Nataša Bogojević

"Libreto po kome radimo predstavu drži se Lorkine dramaturške linije. Bernarda Alba, kao izdanak jednog krajnje patrijarhalnog vremena, zatvorila je svoje kćeri u kuću, uverena da za njih nema odgovarajućeg prosca. To prouzrokuje poremećene odnose među sestrama. Priča upotpunjena sluškinjom Poncijom i ludom babom Marijom Josefom, čini izvanrednu galeriju ženskih likova, kojima su muškarac i udaja jedina opsesija. Takva stanja i odnose, kao i piščevu indikaciju da se sve dešava tokom jednog vrelog leta, pokušali smo da teatarskim sredstvima, prevashodno pokretom, prenesemo na scenu."

Dejan Pajević i Nenad Čolić

Dejan Pajević spada u red mlađih koreografa, afirmisanih ne samo u Beogradu, već, može se slobodno reći i u Jugoslaviji. Prvu koreografiju uradio je 1984. godine, na muziku velikih majstora džeza. Od tada ne prekida svoj koreografski rad. Intezivno saraduje sa redakcijom ozbiljne muzike TV Beograd. Najveći deo svog televizijskog rada, inspirisanog muzikom savremenih srpskih kompozitora, Pajević sa saradnicima prenosi na scenu u svojoj prvoj predstavi "Tibetanska knjiga". Za ovu predstavu Dejan Pajević koristi dela Vlastimira Trajkovića, Milana Mihajlovića i Jugoslava Bošnjaka. Premijera "Tibetanske knjige" bila je u Studentskom kulturnom centru u Beogradu, aprila 1989.

Na III jugoslovenskom baletskom takmičenju u Novom Sadu, 1986. Dejan Pajević osvojio je srebrnu plaketu za balet "Trimorfos" na muziku Vlastimira Trajkovića.

"Dom Bernarde Albe" prva je saradnja Dejana Pajevića i BITEF TEATRA.

BITEF TEATAR, Beograd

direkcija: Terazije 29/I, telefoni: 343-109, 343-966,
345-241, 332-437, 335-729.

scena: Knez Miletina 2, telefoni: 320-176, 320-608.

predstava: DOM BERNARDE ALBE

broj izvodača: sedam

broj ljudi na gostovanju: 16

trajanje: 65 minuta, nema pauzu

tehnički zahtevi: u posebnom prilogu

rekvizita: u predstavi se koristi potrošna rekvizita
(crvena ruža/ruže, zavisno od broja latica;
crveni ruž za usne u crnoj futroli).

gledalište: mora biti očišćeno i prazno bar jedan sat
pre predstave. Zavisno od veličine sale/
broja gledalaca, gledaoci u salu ulaze
najranije 15 min. pre početka (zakazanog).

propaganda: predstava raspolaže plakatom, crno-belim
fotografijama, izborom iz novinskih kritika;
po dogovoru možemo dostaviti i video traku
sa snimkom predstave, ili već montiranu
traku sa kraćim odlomcima, na koje je
karakter-generatorom uneto ime predstave
i pozorišta. Programi-afiše predstave se
prodaju pre početka predstave.

organizacija: prevoz scenografije, kostima i rekvizita
vrši se kamionom i potrebno je obezbediti
normalne uslove za istovar i utovar. Mora
se obezbediti dovoljno vremena za montažu
scenografije i postavku svetla, zbog obavezne
probe, i prilagodavanja koreografije sceni.

organizacija: potrebno je obezbediti dve garderobe za (naštavak) učesnike predstave, ili jednu veću garderobu, sa obaveznim tuš-kabinama i toplom vodom.

rooming list BERNARDE ALBE dostavlja BITEF TEATAR zajedno sa ugovorom, a organizator scene na kojoj se gostuje rezerviše sobe prema specifikaciji. organizator scene na kojoj se gostuje obezbeđuje odgovarajuću najavu predstave u medijima.

kontakt: Aleksandar Lalicki, BITEF TEATAR, Terazije 29/I,
telefon 345-241 ili 332-437. 11000 Beograd.
Milan Kovačević, BITEF TEATAR (ista adresa i telefoni).

